

Kurzus kódja(i): FLMD-232.20
FLMD16-312.13
FLMD-312:20

Kurzus címe: Magyar rövid- és nagyjátékfilmek a hatvanas évektől napjainkig

Tanár neve: Gelencsér Gábor

Kurzus időpontja, helye: hétfő 09.00–10.30 -135

Kurzus típusa: szeminárium

Kurzus leírása: A Balázs Béla Stúdió eredetileg a friss diplomás rendezők gyakorló műhelyeként alakult, ahol az első nagyjátékfilm előtt a pályakezdők először kisfilmekben alakíthatták ki későbbi stílusukat, látásmódjukat. Az etűd mint „tanulmány”, „vázlat” fontos önálló formája a magyar filmművészetnek, miközben gyakorta a későbbi nagyjátékokat is előkészíti. A kurzus olyan filmpárok közül válogat, amelyek esetében a kis- és nagyjáték közötti kapcsolat nyelvi-stiláris és/vagy szemléleti-tematikusan jelentős. A kis- és nagyjátékok az egyéni alkotói poétikán túl rávilágítanak a magyar filmtörténet legfontosabb stílusirányzataira a hatvanas évek modernizmusától az ezredforduló „fiatal magyar filmjéig”.

Elsajátítandó kompetenciák:

tudás: tájékozódás a magyar filmtörténetben

képesség: a kulturális jelenségek és azok történeti beágyazottságának értelmezése

attitűd: történetileg és társadalmilag meghatározott kulturális jelenségek megértése és elfogadása

Módszer: autonómia és felelősség: olyan történetileg és politikailag koherens egyéni álláspontok kialakítása, amely segíti önmaga és környezete fejlődését.

Tematika

az egyes művek szoros elemzése közös szemináriumi munka keretében.

1. febr. 12.: Bevezetés
2. febr. 19.: Szabó István: *Te* (1961) – *Szerelmesfilm* (1970)
3. febr. 26.: Novák Márk: *Kedd* (1963) – *Szentjános fejevétele* (1965)
4. márc. 5.: Sára Sándor: *Cigányok* (1962) – *Feldobott kő* (1968)
5. márc. 12.: Kardos Ferenc: *Miénk a világ* (1963) – *Egy örült éjszaka* (1969)
6. márc. 19.: Elek Judit: *Találkozás* (1963) – *Sziget a szárazföldön* (1969)
7. márc. 26.: Huszárik Zoltán: *Elégia* (1965) – *Szindbád* (1971)
8. ápr. 9.: Schiffer Pál: *Fekete vonat* (1970) – *Cséplő Gyuri* (1978)
9. ápr. 16.: Bódy Gábor: *Négy bagatell* (1975) – *Amerikai anizs* (1975.)
10. ápr. 23.: Xantus János: *Diorissimo* (1980) – *Eszkimó asszony fázik* (1983)
11. máj. 7.: Szirtes András: *Hajnal* (1980) – *Lenz* (1984–86)
12. máj. 14.: Kocsis Ágnes: *Szortírozott levelek* (2000) – *Pál Adrienn* (2010)

Kurzus teljesítésének követelményei: - a filmek ismerete, szakirodalmi olvasottság
- szemináriumi kiselőadás az egyes tematikákból vagy házi dolgozat (terjedelem: 8–12.000 karakter; beadási határidő [print]: utolsó óra [máj. 14.]; értékelés: május 22. 9–11 h, 250 sz.)

dolgozat-témajavaslatok:

- Szabó István: Variációk egy témára / Apa
- Sándor Pál: Három történet a romantikáról / Bohóc a falon
- Simó Sándor: Színe és fonákja / A legszebb férfikor
- Kézdi-Kovács Zsolt: Egy gyávaság története / Mérsékelt égöv
- Kósa Ferenc: Öngyilkosság / Ítélet
- Huszárik Zoltán: Capriccio / Csontváry
- Magyar Dezső: Agitátorok / Büntetőexpedíció
- Szomjas György: Nászutak / Könnyű testi sértés
- Sára Sándor: Pro patria / 80 huszár

-
- Grunwalsky Ferenc: Anyaság / Egy teljes nap
 - Maár Gyula: Prés / Töredék
 - Rózsa János: Botütés saját kérésre / Kabala
 - András Ferenc: Dózsa népe / Veri az ördög a feleségét
 - Dárday István: Küldöttválasztás / Jutalomutazás
 - Jeles András: Montázs / A kis Valentinó
 - Xantus János: Diorissimo / Szoba kiáltással
 - Szabó Ildikó: In flagranti / Gyerekgyilkosságok
 - Klöpfler Tibor: Vendéjáték / A lakatlan ember
 - Kamondi Zoltán: Tudat alatti megálló / Halálutak és angyalok
 - Bollók Csaba: Winnetou / Észak, Észak
 - Nemes Gyula: Papagáj / Egyetlenem

Kötelező irodalom:

Antal István – Deák László – Kodolányi Sebestyén: *Balázs Béla Stúdió 1961–2001*. BBS – Orpheusz Kiadó, Budapest, 2002.

Gelencsér Gábor: A kísérestől a kísérletezésig. A Balázs Béla Stúdió ötven éve. In: uő: *Az eredendő máshol. Magyar filmes szólamok*, Gondolat, Budapest, 2014, 141–148.

Gelencsér Gábor (szerk.): *BBS 50. A Balázs Béla Stúdió 50 éve*. Műcsarnok – Balázs Béla Stúdió, Budapest, 2009.

Nagy Ádám: A peremvidék kavalkádja. A Balázs Béla Stúdió vázlatos története és irányzatai

<http://www.filmtejt.ro/cikk/1435/a-balazs-bela-studio-vazlatos-tortenete-es-iranyzatai>
